

A FIG 7. regionális konferenciája Hanoiban

A FIG két kongresszusa közötti utolsó regionális konferenciájának 2009 októberében Vietnam fővárosa, Hanoi adott helyet. A konferencia helyének kiválasztásában, az ázsiai régióban működő geodéták bemutatkozási lehetőségén túl fontos szempont volt, hogy Hanoi (vietnami helyesírással Ha Noi) jövőre ünnepli alapításának milleniumát. Hanoi kis folyóparti faluból fejlődött ezer éven át a mai, mintegy 4 millió lakosú metropoliszá. 1010-ben *Ly Thai To* császár ideköltöztette udvarát, és *Thang Long*, azaz a Felsőlégi Sárkány néven fővárosává nevezte ki. A település gazdag rizstermelő delta-vidéken feküdt a Vörös folyó (Song Hong), a *Kim-Nguu* folyó és a *To Lich* folyó összefolyásánál, amely ideális helyszín volt a kereskedelem számára, egy település lendületes fejlődéséhez. A város változatos történelmet élt meg ezer éve alatt. 1831-től hívják Hanoinak és a korábbi Francia Indokina fővárosa (1902–1953), 1976 után lett az egész ország fővárosa.

A konferenciát a FIG az 1994-ben alapított vietnami Geodéziai, Kartográfiai és Távérzékelési Egyesülettel közösen szervezte. A konferencia szlogenje: *Spatial Data Serving People* volt, kiegészítve a *Land Governance and the Environment – Building the Capacity* céllal. A rendezvényre 54 országból mintegy 400 résztvevőt regisztráltak, köztük 250-et Ázsiából és Délkelet Ázsiából, a többi a világ különböző részeiből.

Magyarországot öten képviselték. *Dr. Márkus Béla* a FIG 2. Bizottság és *Osskó András* a FIG 7. bizottságának elnökei „hivatalból” voltak jelen, s a vezető testületek erre az alkalomra összehívott ülésein is részt vettek. A további három magyar résztvevő (*Dr. Ágfalvi Mihály*, *Dr. Busics György*, és *Tarsoly Péter*) egy pályázat keretéből utazott. A magyar résztvevők aktív szereplői voltak a rendezvénynek. Szekcióelnöki posztokat (*Dr. Márkus, Osskó*) rapporteur-i feladatot (*Dr. Busics*) láttak el, előadásokat tartottak (részleteket lásd: www.fig.net/pub/vietnam).

A konferencia székhelye a Nemzeti Kongresszusi Központ (*National Convention Center*) volt. Az impozáns, modern, épületben minden feltétel adott volt egy sikeres tanácskozás megrendezéséhez. A konferencia időrendje a kongresszusokéhoz hasonló volt: délelőtt 9-től 10.30-ig közös plenáris ülések voltak, ezt köve-

tően pedig 6–7 kisebb csoportban szekcióülések folytak egészen 17.30-ig. Nemcsak a FIG, hanem az ENSZ mezőgazdasági szervezetének (FAO), településfejlesztési szervezetének (HABITAT) és a Világbanknak a képviselői is tartottak előadásokat, konzultációkat. A konferencián mintegy 150 előadás hangzott el az 50 technikai szekcióban és munkaüléseken. A regionális konferencia jó „keveréke” volt a lokális és a nemzetközi előadásoknak, helyet biztosítva az okos eszmecserének és vitának.

A megnyitó szakmai előadást és a zárszót *Stig Enemark* professzor, a FIG elnöke tartotta. Három témát emelt ki, mint amelyekre szélesebb társadalmi érdeklődés irányul, s amelyekben a szakmánknak teendői vannak: a földügyi igazgatás, a „felelős kormányzás”, megvalósítása; a földügy szerepe a környezetvédelemben és a klímaváltozás monitorozásában; a szervezetek és egyének gyakorlatának, képességeinek fejlesztése, divatos kifejezéssel a „*capacity building*”.

A konferencián új tagokat vettek fel: Ciprust és Nepált; Afganisztánból, Olaszországból, Svájc-ból társtagokat. Levelező tagok lettek Etiópia és Eritreia.

A konferencia egyébként a 2010. évi, Sydneyben sorra kerülő XXIV. FIG-kongresszus előkészületeinek jegyében is zajlott. Több bizottságban is bemutatkoztak tervezett programjaikkal a bizottságok elnökjelöltjei.

Egy kis kitérőként szólni kell a magyar–vietnami kapcsolatokról, a személyes vonatkozásokról is. Ismeretes, hogy a 70-es években, a vietnami háború időszakában, számos vietnami fiatal tanult magyar felsőoktatási intézményekben, így többen végeztek a BME Földmérőmérnöki szakán is. Közülük *Vy Quoc Hai* később visszatért még három évre kandidatúrára, Székesfehérvárra (*Dr. Joó István* volt a témavezetője), itt „mellékesen” geodézia gyakorlatokat is vezetett. *Tran Hong Quang* e sorok (egyik) írójának volt tanártársa 1972–77 között a BME-n, majd kandidátusi fokozatát is a BME-n szerezte (*Dr. Sárközy Ferenc* volt a témavezetője), ma a külkapcsolatok felelőse a földügyi szakigazgatásban. A baráti kapcsolatok eredményeként két külön szakmai találkozóra is sor került. Magas szinten fogadták *dr. Márkus Bélát* és *dr. Busics Györgyöt* a

Természeti Erőforrások és Környezetvédelem Minisztériumában. A minisztériumhoz tartozik a földügyi igazgatás, olyan formában, mintha Magyarországon a minisztériumi szakigazgatás és a FÖMI egy szervezet lenne. Alkalma volt a magyar résztvevőknek a Hanoi Bányászati és Geológiai Egyetemet is meglátogatni, amelynek egyik karán, a földmérőmérnökin 350 szakembert képeznek évente. Csak remélni tudjuk, hogy a szakmai, oktatási kapcsolatok valamilyen formában folytatódhatnak.

A konferencia programját színes, hangulatos, vietnami zenével aláfestett, társasági programok egészítették ki. Emlékezetes marad a Baoson Parkban eltöltött vietnami est, a Daewoo szállóban megtartott bűcsúvacsora, és a világörökség részét képező Ha Long öbölben (a leszálló sárkány öblében) tett kirándulás. A gyönyörű természeti környezet, a hajóút, azt gondoljuk minden résztvevő számára maradandó emléket adott erről a távoli, sokat szenvedett, de lendületes fejlődésben lévő országról.

Dr. Ágfalvi Mihály – Dr. Busics György

A FIG 7. Bizottság – Kataszter, Földügyi igazgatás – 2009 éves közgyűlése

2009. október 12–16., Kuala Lumpur, Malajzia

A Nemzetközi Földmérő Szövetség (FIG) 7. Bizottsága 2009. október 12–16. között, Kuala Lumpurban, Malajzia fővárosában tartotta éves közgyűlését, közvetlenül a Hanoiiban rendezett 7. FIG Regionális Konferencia előtt.

A 7. Bizottság az egyetlen a FIG tíz állandó bizottsága közül, amely a 90-es évek elejétől, éves közgyűlését külön időpontban rendezi, függetlenül más nagy FIG konferenciáktól. Jómagam 1995 óta veszek részt a FIG 7. Bizottság éves közgyűlésén. A 7. bizottság 1991 óta minden évben megrendezte közgyűlését. Ennek számos oka van – jól szervező elnökök, mindig van jelentkező házigazda ország, szolid részvételi díj –, de a legfőbb ok, hogy az ingatlan-földtulajdonhoz kapcsolódó tevékenységek, befektetések fontossága, szerepe világszerte megnőtt és így a földügyi igazgatás (kataszter, ingatlan-nyilvántartás stb.) jogi és intézményrendszerének megteremtése, modernizálása, mint a gazdasági fejlődés egyik legfontosabb infrastruktúrája, a világ minden részén prioritást élvez.

A Kuala Lumpurban rendezett konferencia volt a magyar elnökség által szervezett harmadik, sikeres közgyűlés, Szöul és Verona után. Természetesen a sikerhez nagyban hozzájárult a Malajziai Magán Földmérők Szövetsége, a FIG tagszervezete, amely felelős volt a helyszíni szervezésért, az infrastruktúra, biztosításáért. Az éves közgyűlés helyszíne a minden igényt kielégítő ötcillagos Concorde Hotel volt, mely egyben a delegátusok szállásaként is szolgált.

Az eseményen 22 ország több mint 40 delegátusa vett részt, Dél-Amerikán kívül minden földrész képviseltette magát. Magyarországot ezúttal négy fő képviselte, rajtam és Iván Gyula helyettesemen kívül, Weninger Zoltán és Szabó Gábor, a FÖMI munkatársai vettek részt a közgyűlésen.

Az ötnapos program követte a hagyományokat: három nap közgyűlés, egy napos nemzetközi, nyílt szimpózium és egy napos szakmai kirándulás.

A közgyűlés mindig a házigazda bemutatkozásával kezdődik. A kollégák bemutatták a malajziai földmérés, térképészet tevékenységét, a földügyi igazgatás helyzetét, földmérők oktatását, a szakma szerepét, fontosságát a gazdaságban. Malajzia a térség egyik legfejlettebb országa, egyike az ázsiai „kistigris” államoknak, magas színvonalú technológiai háttérrel. Különösen az informatika és az ehhez kapcsolódó e-tevékenység fejlett, mely eléri, de sok szempontból meghaladja az európai átlagot. Ez a technológia a szakmában is jelen van. A malajziai földügyi, földmérő tevékenység fontos és elismert szerepet játszik a gazdaságban, az e-kormányzás egyik főszereplője. Sokszor, ha nemzetközi konferencián veszek részt, irigykedve hallgatom, hogy az országok jelentős hányadában, milyen jelentős szerepet játszik a kataszter, földügy a gazdasági életben, fejlődésben és az e-kormányzás szolgáltatásainak koordinálásában.

A házigazdák előadásait követte az elnöki beszámoló a 7. Bizottság egyéves szakmai tevékenységéről, mely elsősorban a fontos FIG konfe-

renciákon és egyéb nemzetközi eseményeken való részvételtől szól. Ez azért lényeges, mert nem minden delegátus tud ezekre elutazni, elsősorban anyagi okok miatt. Ettől függetlenül, mindig a 7. Bizottság képviselői tartják a legtöbb előadást a konferenciákon.

A FIG, különösen a 7. Bizottság, szoros munkakapcsolatban áll az ENSZ szervezetekkel, elsősorban a FAO-val, ENSZ Habitat munkatársaival és a Világbankkal. A közös munka elsősorban a fejlődő országok támogatását jelenti, a földügyi jogi és intézményrendszerek kiépítésének érdekében.

A FIG a10 állandó szakmai bizottsága munkáján, a bizottságok munkacsoportjai tevékenységén keresztül valósítják meg a négyéves munkaterv célkitűzéseit. A 7. Bizottság a 2007–2010 időszakra szóló munkatervében két fontos témát emelt ki, mint támogatandót. Az egyik a földügyi szabvány, a Land Administration Domain Model (LADM) kifejlesztése és elfogadtatása ISO szabványként. A fejlesztést holland kataszteri szakemberek vezetésével egy nemzetközi csapat végezte, amelyben mi magyarok is aktív szerepet játszottunk, elsősorban a FÖMI, Iván Gyula közreműködésével. Ez a földügyi szabvány nagyon hasonlít a magyar DAT koncepcióhoz, bizonyítva, hogy jó úton járunk. A folyamatról Christiaan Lemmen a 7. Bizottság egyik munkacsoport vezetője számolt be a közgyűlésnek, aki személyesen is az egyik megalkotója a szabványnak. A szabvány ISO általi elfogadása rendkívül jól halad. Az LADM mellett, az említett ENSZ szervezetekkel való munkakapcsolat eredményeként, kifejlesztették ennek, a fejlődő országok részére is használható szabványt, a „Social Tenure Domain Model” (STDM). Elsősorban Afrikában, de más kontinensen lévő fejlődő országokban is, a hagyományos kataszter, ingatlan-nyilvántartás rendszere nem alkalmas különböző informális tulajdon és egyéb jogok nyilvántartására. Ilyenek a csoport, törzsi tulajdonjogok, különböző használati jogok stb. Az STDM szabvány ezt a különbözőséget próbálja áthidalni, hogy a fejlődő országokban is megteremthessék a földügyi jogi és intézmény rendszerét.

A másik fontos téma a nyílt forrású szoftverek alkalmazásának lehetősége a kataszter és ingatlan-nyilvántartásban, elsősorban a fejlődő országok részére. Sok fejlődő országban az ENSZ, világbanki és egyéb nemzetközi donor szervezetek támogatásával sikeres földügyi projekteket hajtanak végre, de ezek fenntarthatósága, többek között a szoftverek drága licenc díjai miatt, a sze-

gény országokban problémát okoz. A nyílt forrású szoftverek általában díjmentesek, így ezek alkalmazása a kataszter, ingatlan-nyilvántartásban megoldást jelenthetne a fejlődő országok részére. A FIG 7. Bizottsága és a FAO közös projektben foglalkozik a témával és erről a munkáról, eredményekről számolt be a munkacsoport vezetője, Daniel Steudler az éves közgyűlésen.

A közgyűlés programjának mindig fontos részét képezik az ún. országrportok. A nemzeti delegátusok beszámolnak az elmúlt egy évben, országukban, a kataszter, földügy területén történt fejlesztésekről, változásokról. Rengeteg tapasztalatot, új információt lehet szerezni ezekből az előadásokból. Képet kapunk a fejlődő országok eredményeiről, a fejlett országokban történt új irányzatokról, különös tekintettel a földügyi intézmények üzleti alapon működő szolgáltatásairól, a szolgáltatott adatok, az elektronikus szolgáltatások bővüléséről és más új, szakmai fejlesztésről.

Az éves közgyűlésnek szintén fontos része az egynapos nyílt nemzetközi szimpózium, melyen a rendező és környező országok szakemberei is részt vesznek. A szimpózium témáját közösen a 7. Bizottság és a szervezők választják ki, amely fontos a rendező országnak, beleillik a 7. Bizottság szakmai kompetenciájába és nemzetközileg is érdeklődésre tarthat számot.

2009-ben a szimpózium témája „Progressing Towards U-Cadastre”, ami nagyjából „Haladva az U-Kataszter felé” jelenti. Az „U” az ubiquitous angol szó rövidítése, aminek jelentése mindenütt jelenlévő, megtalálható. Az u-kataszter az e-kataszter továbbfejlesztése, ami azt jelenti, hogy a kataszteri szolgáltatások nemcsak elektronikusak és az interneten elérhetők, hanem elérhetők mobil telefonon, vagyis bárhol. Az u-kataszter bevezetése azokban a fejlett országokban lehetséges a közeljövőben, ahol a földügy térképi és jogi adatállománya digitális, megfelelő a jogszabályi környezet, fejlett az IT és egyéb technológia, és ez elérhető minden állampolgár és a gazdasági élet szereplői számára.

Nem véletlen, hogy ez a téma egy ázsiai országban fontos, hiszen az ázsiai országok egy része, Dél-Korea, Malajzia, Szingapúr, Hong-Kong és mások hihetetlen fejlett IT és más korszerű technológiával rendelkeznek. Ha tetszik, ha nem, tudomásul kell venni, hogy a teljes körű földügyi, mindenki által elérhető elektronikus szolgáltatást mielőbb meg kell valósítani és megtenni a szükséges jogszabályi változásokat.

Államvizsga, záróvizsga az ELTE Térképtudományi és Geoinformatikai Tanszéken

A szimpóziumon a nemzeti delegátusokon kívül, mintegy 200 szakember vett részt a rendező és a környező országokból. A szimpóziumot megtisztelte személyes jelenlétével prof. Stig Ene-mark, a FIG elnöke is, aki rendkívül színvonalas megnyitó előadást tartott „Szemtől szembe a Globális Kihívásokkal: A Földügyi igazgatás és a Kataszter Szerepének Fontossága” címmel. A föld lakóssága számos globális kihívással néz szembe, melyek megoldása a világ alapvető érdeke. A szegénység leküzdése, a globális felmelegedés, katasztrófák gyakorisága, etnikai konfliktusok stb. mind globális kihívás. A FIG és az ENSZ szervezetei közösen úgy gondolják, hogy a jól működő földügyi igazgatás, kataszter intézmény rendszere, mint a gazdasági fejlődés egyik legfontosabb infrastruktúrája, segíthetnek a globális kihívások leküzdésében, a fenntartható fejlődés megvalósításában és a szegénység elleni harcban.

A szimpóziumon további tíz előadás hangzott el a 7. Bizottság delegátusai és a környező országok szakemberei részéről. Kitűnő előadást tartott Iván Gyula is a TakarNet24 projektről, „TakarNet24 Project-Towards e-Land Administration” címmel.

Az éves közgyűlés szakmai kirándulással zárult Malacca városába. Malacca egy rendkívül érdekes, múltú kultúrájú tengerparti város, kikötővel. Itt léptek partra a korábbi gyarmatosítók, sorrendben spanyolok, hollandok, britek, és a város épületei mindhárom nemzet stílusát mutatják, kiegészítve a maláj építészet jegyeivel. Kirándulásunk során meglátogattuk a regionális kataszteri hivatalt, ahol részletes információt kaptunk az elmúlt évek során végrehajtott munkákról, technológiai fejlesztésekről. A régióban a kataszteri térképek digitálisak és az adatok elérhetők az interneten keresztül.

Itt is élvezhettük a malajziai vendégszeretetet, amely ott tartózkodásunk alatt elkísért bennünket. Kuala Lumpurban az egyik este a 300 m magas TV torony tetején lévő étteremben vacsoráztunk, amely lassan forgott körbe, pazar kilátással a kivilágított városra, közelben a Petronas iker tornyára, mely a város egyik jelképe.

Egy sikeres esemény megszervezése mindig csapatmunka és ezúton is szeretnék köszönetet mondani Iván Gyulának és Tóth Máriának, akik sokat segítettek a szervezésben.

Az elhangzott előadások, azok PPT változata megtalálható a FIG honlapján, www.fig.net/commission7.

Osskó András
a FIG 7. Bizottság elnöke

2010. január 26–27-én ismét államvizsga volt a Térképtudományi Tanszéken. Az államvizsgán az ötéves térképész képzésben résztvevő hallgatók adtak számot tudásukról. Az alábbi diplomamunkákat készítették és előadás keretében védtek meg:

1. **Bana Zsolt:** Id. Bedekovich Lőrinc járszági vízrajzi térképeinek georeferálása és környezettörténeti értelmezése (témavezető: Timár Gábor)
2. **Berecz Éva:** Társadalmi változások bemutatása kartográfiai módszerekkel (témavezető: Faragó Imre)
3. **Huszárné Hollósi Szilvia:** Ödüsszeusz utazásait bemutató falitérkép készítése A 2000. évi Odüsszeusz Expedíció alapján (témavezető: Márton Mátyás)
4. **Imre Réka:** Irodalmi térképek /Az Erdélyi-Mezőség az Eröss név árnyékában (témavezető: Faragó Imre)
5. **Kovács Dóra Anna:** Agglomeráció és közösségi közlekedés kapcsolatának vizsgálata kartográfiai módszerekkel (témavezető: Faragó Imre)
6. **Szabó Virág:** Tengeri területek magyar névanyagának fejlődéstörténeti vizsgálata XIX. és XX. századi földgömbök alapján (témavezető: Márton Mátyás)
7. **Szőnyi Zsófia:** Reguly Antal és az Északi-Urál (témavezető: Márton Mátyás)

2010. január 27-én egy BSC-s földtudományi alapszakos hallgató záróvizsgájára is sor került, aki az alábbi témában védte meg szakdolgozatát:

Dobó Máté Attila: Magyarország kis méretarányban ábrázolható Árpád-kori tájnevei és azok mai alakjai (témavezető: Faragó Imre, bíráló: Györffy János)

Ugyan ezen a napon még egy spanyol diák is megvédte diplomadolgozatát:

Adriana Cuesta Pou: Updating the Városliget map at scale 1:10 000 using GPS and GIS techniques (témavezető: Jesús Reyes)

A diplomamunkák és szakdolgozat az ELTE Térképtudományi és Geoinformatikai Tanszék könyvtárában megtekinthetők.

A végzős hallgatóknak további sikereket kívánunk.

Verebiné dr. Fehér Katalin